

ДОВІДКА
про вміст забруднюючих речовин в атмосферному повітрі
та потужність експозиційної дози γ -випромінювання (ПЕД)
в Ужгороді за лютий 2026 року

Забруднюючі речовини (ЗР)	Середньодобова гранично допустима концентрація, мг/м ³	Середньомісячна концентрація ЗР по місту, мг/м ³	% перевищення / до кількості днів спостережень /	Максимальна разова гранично допустима концентрація, мг/м ³	Максимальна концентрація ЗР по місту, мг/м ³
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Пил	0,15	0,08	8	0,5	1,03
Діоксид сірки	0,05	0,004	-	0,5	0,009
Діоксид азоту	0,04	0,05	79	0,2	0,131
Оксид азоту	0,06	0,05	17	0,4	0,247
Оксид вуглецю	3	1,10	-	5	2,51
Сірчана кислота і розчинні сульфати	0,1	0,007	-	0,3	0,036
Формальдегід	0,003	0,008	100	0,035	0,030
ПЕД γ -випромінювання, мкЗв/год	Норма радіаційної безпеки	Середньомісячна ПЕД	0	Норма радіаційної безпеки	Максимальна ПЕД
	0,3	0,11		0,3	0,13

Спостереження за забрудненням атмосферного повітря проводяться на двох стаціонарних постах спостережень, розташованих в місті Ужгороді:

- ПСЗ-1, Ротарі - сквер, б/н;
- ПСЗ-2, вул. Сергія Мартина, 2.

Проби відбираються від 2-х до 4-х разів на добу, по кожній домішці забруднюючих речовин. Хімічні аналізи проводяться в Комплексній лабораторії спостережень за забрудненням природного середовища (КЛСЗПС) Закарпатського ЦГМ.

Вимірювання ПЕД проводяться щоденно на АМСЦ Ужгород

При оцінюванні якості атмосферного повітря використовуються значення максимальної разової гранично допустимої концентрації (ГДК_{м.р.}) та середньодобової гранично допустимої концентрації (ГДК_{с.д.}) забруднюючих

речовин в атмосферному повітрі, затверджені наказом МОЗ України за №813 від 10.05.2024 «Про затвердження державних медико - санітарних нормативів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць».

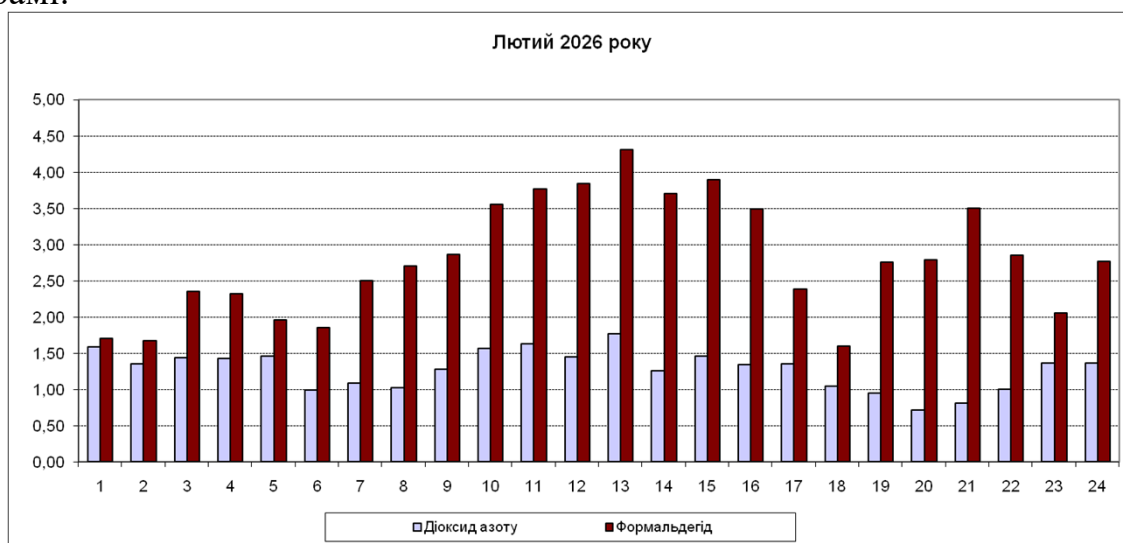
ГДК_{м.р.} порівнюється із отриманими в результаті вимірювань концентраціями забруднюючих речовин, ГДК_{с.д.} - із середньою за добу концентрацією. Середня концентрація розраховується, як середнє арифметичне із усіх вимірювань, проведених протягом певного періоду (доба, місяць, рік, кілька років).

В Довідці про стан забруднення атмосферного повітря наводяться значення ГДК_{с.д.} для кожної із забруднюючих речовин (стовпець 2), дані про середню за місяць концентрацію (стовпець 3) та відсоток повторюваності перевищень допустимої середньодобової концентрації (стовпець 4). В стовпці 5 Довідки наводяться значення максимальних разових гранично допустимих концентрацій (ГДК_{м.р.}), з якими порівнюються отримані в результаті спостережень величини, максимальну з яких зазначено в стовпці 6.

За результатами вимірювань в лютому, перевищення максимальних разових гранично допустимих концентрацій (ГДК_{м.р.}) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі спостерігались для пилу на ПСЗ-2. Повторюваність перевищення ГДК_{м.р.} склала 2,2%.

Перевищення ГДК_{с.д.} виявлено для формальдегіду, діоксиду та оксиду азоту і пилу. Повторюваність днів, коли середньодобова концентрація цих забруднювачів дорівнювала ГДК_{с.д.} або перевищувала її, у відсотках до загальної кількості днів спостережень, дорівнює 100% для формальдегіду, 79% для діоксиду азоту, 17% для оксиду азоту та 8% для пилу.

Зміну середньодобової концентрації формальдегіду і діоксиду азоту в атмосферному повітря міста (в кратності ГДК_{с.д.}) протягом місяця наведено на діаграмі:

Комплексний індекс забруднення атмосферного повітря міста Ужгорода п'ятьма пріоритетними забруднюючими речовинами (КІЗА₅) склав 6,81 (в попередньому місяці — 5,41), серед іншого: індекс забруднення формальдегідом – 3,81, діоксидом азоту – 1,28, оксидом азоту – 0,80, пилом – 0,52, оксидом вуглецю – 0,40. Рівень забруднення характеризується як **високий** (рожевий колір).

Залежність між значенням комплексного індексу забруднення атмосферного повітря п'ятьма пріоритетними забруднюючими речовинами та рівнем забруднення наводиться в таблиці.

Таблиця 1. /Довідкова/ Рівень забруднення атмосферного повітря

Значення КІЗА	Рівень забруднення	Умовне позначення
менше 5	низький	(зелений)
5-6	підвищений	(синій)
7-13	високий	(рожевий)
14 і більше	дуже високий	(червоний)